

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Факультет адвокатури та антикорупційної діяльності
Кафедра організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури

АДВОКАТУРА: МИНУЛЕ, СУЧАСНІСТЬ ТА МАЙБУТНЄ

**МАТЕРІАЛИ
XV Міжнародної
науково-практичної конференції**

*14 листопада 2025 року,
м. Одеса*

Одеса
«Юридична література»
2025

УДК 347.965(477)(063)
A288

Редакційна колегія:

Н. М. Бакаянова (голова), завідувачка кафедри організації судових,
правоохоронних органів та адвокатури;
С. К. Костенко, професор;
І. О. Кісліцина, доцент;
М. О. Кравченко, доцент;
О. Г. Свіда, доцент;
П. М. Синицин, доцент;
О. О. Храпенко, доцент;
Л. П. Нестерчук, старший викладач;
Р. Р. Щербатий, асистент

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету «Одеська юридична академія» (протокол № 3 від 15 жовтня 2025 р.)

Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє : матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 14 листопада 2025 р.) / редкол.: Н. М. Бакаянова (гол.), І. О. Кісліцина, М. О. Кравченко [та ін.]. — Одеса : Юридична література, 2025. — 664 с.

ISBN 978—966—419—456—0

У збірнику містяться матеріали доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції «Адвокатура: минуле, сучасність та майбутнє», яка відбулася 14 листопада 2025 р. у Національному університеті «Одеська юридична академія». Доповіді учасників присвячені актуальним питанням адвокатури і здійснення адвокатської діяльності в Україні, історії адвокатури, діяльності Національної асоціації адвокатів України, проблемам і перспективам розвитку адвокатського самоврядування, правилам адвокатської етики та юридичній відповідальності адвокатів, зарубіжному і міжнародному досвіду організації та діяльності адвокатури.

УДК 347.965(477)(063)

Відповідальність за зміст та достовірність поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники та рецензенти, які рекомендували ці матеріали до друку.

ISBN 978—966—419—456—0

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2025

ментів через незахищені месенджери). Також це передбачає проведення інструктажів для персоналу та ретельний вибір постачальників ІТ-послуг.

Отже, надійний захист конфіденційної інформації досягається через синергію різних заходів: шифрування дисків, VPN, інструктажів та тренінгів, сейфів, контролю доступу та виховання відповідального ставлення до безпеки в усіх членів команди.

Список використаної літератури

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон, Верховна Рада України від 05.07.2012, № 5076-VI : станом на 10.09.2025. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#n304>
2. Закон України Про основні засади забезпечення кібербезпеки України : Закон України № 2163-VIII (ВВР), 2017, № 45, ст. 403]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії в галузі права *Синицин Павло Миколайович*

Кіріпченко В. В.

студентка 1-го курсу магістратури факультету
адвокатури та антикорупційної діяльності
Національного університету «Одеська юридична академія»

РОЛЬ АДВОКАТА У ВИРІШЕННІ ТРУДОВИХ СПОРІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МЕДІАЦІЇ

У сучасному суспільстві трудові відносини залишаються однією з важливих сфер соціально-правового життя, адже вони безпосередньо пов'язані з реалізацією права людини на працю, забезпеченням гідного рівня життя та соціальної стабільності в державі. В умовах воєнного стану в Україні та масштабних соціально-економічних змін неабияк зросла кількість трудових конфліктів, зумовлених призупиненням трудових договорів, невиплатою заробітної плати, скороченнями чи звільненнями працівників, оголошенням простоїв і загальним зниженням гарантій соціального захисту.

Зазвичай такі спори вирішуються у судовому порядку, що передбачає складну, тривалу й витратну процедуру, яка далеко не завжди відповідає очікуванням обох сторін. Саме тому дедалі більшої актуальності набуває застосування альтернативних позасудових методів

врегулювання спорів, зокрема медіації, яка дозволяє досягати згоди оперативно, економно і у більш гнучкий спосіб.

Медіація у трудових спорах є відносно новим явищем для українського правового поля, проте міжнародна практика доводить її високу ефективність.

В Україні правового закріплення медіація набула порівняно нещодавно. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про медіацію» від 16.11.2021 р., «медіація — це позасудова добровільна, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів» [1]. Процедура медіації здійснюється на принципах добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації (ст. 4 Закону України «Про медіацію») [1].

Адвокат, з-поміж інших, як висококваліфікований фахівець у сфері права, здатний відігравати ключову роль у цьому ж процесі. Його функція полягає не лише у правовому захисті інтересів клієнта, але й у сприянні пошуку балансу між сторонами, налагодженні діалогу, поясненні правових наслідків тих чи інших дій та забезпеченні дотримання законності під час переговорів. Адвокат має унікальну можливість виступати радником, консультантом і гарантом правомірності укладеної угоди та водночас допомагаючи сторонам уникнути зайвого емоційного напруження та формального судового протистояння, тобто принципу змагальності.

Участь адвоката в медіації важлива з кількох причин. По-перше, саме він має знання трудового законодавства, міжнародних актів та судової практики, які дозволяють виявити потенційні ризики й спрямувати переговорний процес у відповідне русло. По-друге, адвокат виступає «мовою права» для обох сторін, перекладаючи складні юридичні конструкції у зрозумілу форму та пояснюючи можливі варіанти розв'язання конфлікту. По-третє, адвокат здатний забезпечити дотримання принципу рівності сторін у процесі, не допускаючи тиску чи зловживання правами з боку більш сильної сторони, якою у трудових спорах найчастіше виступає роботодавець. Таким чином, роль адвоката в медіації є не лише консультативною, але й забезпечує досягнення інших важливих цілей — справедливості, рівноваги інтересів і правової безпеки працівників.

Але варто також і звернути увагу на те, що адвокат — це фахівець з юридичною освітою, тобто правник. А це свого роду може створити в деяких випадках проблеми. Тобто те, що адвокат в силу своїх знань може «заважати» у проведенні медіації, а саме: детально перевіряти докази, ретельно перевіряти підписи, наявність печаток на відповідних документах, орієнтований на змагання, а не знаходити компро-

міс у відповідному трудовому спорі, може рекомендувати клієнту не погоджуватись на рішення і т.д. Отже, є ще й негативна сторона участі адвоката в медіації, а це свого роду спотворює вигляд медіації, адже для неї характерний партнерський діалог, а не змагання чи протистояння. Водночас якщо адвокат підтримує прагнення свого клієнта до мирного врегулювання трудового спору, то його участь навпаки буде потрібною.

Особливого значення набуває те, що медіація у трудових спорах сприяє збереженню ділових партнерських стосунків між сторонами. Якщо судовий процес майже завжди завершується перемогою однієї та поразкою іншої сторони, то медіація, за активної участі адвоката, дозволяє знайти компроміс, при якому обидві сторони залишаються задоволеними результатом. Це надзвичайно важливо в умовах трудових відносин, коли працівник та роботодавець часто продовжують співпрацювати й після врегулювання конфлікту, який між ними був. Уникнення судового протистояння допомагає зберегти довіру, психологічний комфорт у колективі та позитивний імідж роботодавця [2, с. 31].

Якщо адвокат виступає в ролі медіатора, тобто посередник зі статусом адвоката, то його головна мета — це не виграти справу, а саме допомогти кожній із сторін вийти з конфлікту з мінімальними втратами та забезпечити комфортне вирішення спору для обох. Зазначений альтернативний спосіб дозволяє мінімізувати навантаження на судову систему України, а також підвищує конкурентоспроможність адвоката.

Досвід зарубіжних країн підтверджує ефективність адвокатської участі у трудових медіаціях. У Канаді, США, Німеччині, Великій Британії та Південній Кореї процедура медіації стала звичним елементом врегулювання трудових конфліктів, і адвокати нерідко виступають посередниками або представниками сторін. Тобто, можемо сказати, посередник зі статусом адвоката. Вони не лише забезпечують професійний юридичний супровід, але й формують культуру довіри до альтернативного способу вирішення спорів. Україна, інтегруючись у європейський правовий простір, поступово переймає цей досвід, а адвокати можуть стати рушійною силою поширення медіації у сфері трудових відносин.

Однак варто визнати, що в Україні поки що медіація використовується обмежено. Причинами цього є недостатня обізнаність роботодавців і працівників, низький рівень правової культури, недовіра до позасудових методів врегулювання конфліктів та відсутність сталої практики їх застосування.

Однією із проблем, з якою може зіштовхнутись суспільство є те, що медіація може використовуватись для умисного затягування ви-

рішення спору по суті, а саме тією стороною, яка не має бажання домовитись, і цим же відтягуватиме розгляд справи у судовому порядку.

Таким чином, роль адвоката у вирішенні трудових спорів із застосуванням медіації є багатогранною й вкрай значущою. Він виступає не лише представником інтересів свого клієнта, але й активним учасником побудови справедливого та ефективного процесу врегулювання конфлікту. Завдяки своїм знанням, досвіду та вмінню вести переговори адвокат допомагає сторонам не лише уникнути судових витрат і тривалої тяганини, але й досягти взаємовигідного рішення у дусі партнерства та взаємоповаги. У сучасних умовах, коли Україна переживає складні трансформаційні процеси та водночас прагне до євроінтеграційного розвитку, адвокати з-поміж інших можуть стати ключовими провідниками ідеї медіації як ефективного механізму врегулювання трудових спорів. Їхня роль виходить за межі професійної допомоги і перетворюється на суспільну місію — сприяти формуванню правової культури соціального діалогу, довіри й партнерства, що є необхідними передумовами побудови демократичної, соціальної та правової держави.

Список використаної літератури

1. Про медіацію: Закон України від 16.11.2021 № 1875-IX. *Відомості Верховної Ради*. 2022. № 7. Ст. 51.
2. Подковенко Т. О. Медіація як один з альтернативних методів вирішення юридичних конфліктів. *Держава і право*. 2009. № 45. С. 31–38.

Науковий керівник: доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент **Свида Олексій Георгійович**

Котелкіна В. М.

студентка 4-го курсу факультету
адвокатури та антикорупційної діяльності
Національного університету «Одеська юридична академія»

АДВОКАТСЬКИЙ SMM: ВИМІРЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОНТЕНТУ

В епоху цифровізації суспільства, якісний контент та рекламування адвокатської діяльності в соціальних мережах — має великий прояв та вплив на ефективність відносин адвокатів з клієнтами. Для клієнтів — це можливість більш спрощеного пошуку свого адвоката,